

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติตามการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร (มกษ.6403-2565)

รหัส F-PIG-AUD-01
แก้ไขครั้งที่ 1
วันที่ใช้ 1 สิงหาคม 2565
หน้า 1/3

ชื่อฟาร์ม.....

ชนิดการตรวจประเมิน ○ รับรองใหม่ ○ ต่ออายุ ○ ตรวจติดตาม ○ ตรวจกรณีพิเศษ ○ อื่น ๆ

วันที่ตรวจประเมิน

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
4..... 5.....

วันที่ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่

คณะผู้ตรวจประเมิน 1..... 2..... 3.....
4..... 5.....

ผู้บันทึกข้อมูล การตรวจประเมิน..... ตรวจติดตามผลการแก้ไข ครั้งที่ 1.....ครั้งที่ 2.....

หัวข้อ	เกณฑ์การ	ผลการตรวจ			หมายเลข
	พิจารณา	ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	CAR
1. องค์ประกอบของฟาร์ม					
1.1 สถานที่ตั้ง					
1.1.1 มีหลักฐานแสดงการยินยอมให้ประกอบกิจการจากราชการส่วนท้องถิ่น	MAJOR				
1.1.2 ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของอันตรายทางกายภาพ เคมี และชีวภาพ เช่น โรงงาน อุตสาหกรรม แหล่งรวมขยะ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของสุกรและคน รวมทั้งสวัสดิภาพสัตว์ หรือมี มาตรการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม	MINOR				
1.1.3(1) ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีเส้นทางการคมนาคมที่สามารถขนส่งสุกร อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ ได้สะดวก	MINOR				
1.1.3(2) ไม่อยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมขังได้ หรือมีมาตรการรองรับหากเกิดกรณีน้ำท่วม	MINOR				
1.1.4 มีแหล่งน้ำที่สะอาด และใช้เพียงพอ	MAJOR				
1.2 ผังและลักษณะของฟาร์ม					
1.2.1 มีพื้นที่ขนาดเพียงพอและเหมาะสมในการเลี้ยงสุกร ไม่หนาแน่นจนก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม สุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์	MINOR				
1.2.2 มีรั้วหรือแนวกันธรรมชาติที่สามารถควบคุมการเข้า-ออกของคนและป้องกันสัตว์อื่นจากภายนอกได้	MAJOR				
1.2.3 มีการวางผังฟาร์มสุกรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างถูกสุขลักษณะ กำหนดพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นสัดส่วน เช่น - พื้นที่เลี้ยงสัตว์ - พื้นที่เก็บอาหารสัตว์ - พื้นที่สำหรับแยกและรักษาสุกรป่วย - พื้นที่รวบรวมขยะและมูล - พื้นที่ทำลายซาก - พื้นที่จำหน่ายสุกร - จัดแบ่งพื้นที่อาคารสำนักงานและที่พักอาศัยเป็นสัดส่วนแยกจากพื้นที่เลี้ยงสัตว์	MAJOR				
1.2.4(1) มีมาตรการในการป้องกันสัตว์ต่างๆ เข้าสู่พื้นที่ส่วนการผลิต	MAJOR				
1.2.4(2) มีการควบคุมการเข้า-ออกของคนผ่านทางช่องทางเข้า-ออกที่กำหนด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนข้าม	MAJOR				
1.3 โรงเรือน					
1.3.1 มีโครงสร้างโรงเรือนที่แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีการระบายอากาศที่ดี ง่ายต่อการทำความสะอาดและ บำรุงรักษา	MINOR				
1.3.2 มีพื้นที่เพียงพอในการเลี้ยงสุกร และมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรือนเหมาะสมกับสายพันธุ์ขนาดและอายุ ของสุกร อ้างอิงตามคู่มือการจัดการฟาร์ม	MAJOR				
1.3.3 กรณีโรงเรือนปิดซึ่งมีการควบคุมสภาพแวดล้อม ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ และแสงสว่าง ให้มีสัญญาณเตือนและมีมาตรการดำเนินการในกรณีอุปกรณ์อัตโนมัติไม่ทำงาน ไฟฟ้าดับหรือขัดข้อง	MAJOR				
2. การจัดการฟาร์ม					
2.1 มีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่					
1) การเตรียมโรงเรือนก่อนนำสุกรเข้าเลี้ยง	MINOR				
2) การจัดการฟาร์ม	MINOR				
3) ระบบการเลี้ยงสุกร	MINOR				
4) การจัดการอาหารและน้ำสำหรับสุกร	MINOR				
5) การทำความสะอาดและบำรุงรักษาโรงเรือน และอุปกรณ์	MINOR				
6) การจัดการด้านสุขภาพสุกร	MINOR				
7) การควบคุมสัตว์พาหะ	MINOR				
8) การจัดการด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม	MINOR				
9) การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์	MINOR				
10) การบันทึกข้อมูล	MINOR				
2.1.2 มีการจัดทำเอกสารสำหรับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานที่สำคัญ	MINOR				

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร (มกษ.6403-2565)

หัวข้อ	เกณฑ์การ	ผลการตรวจ		หมายเลข
	พิจารณา	ประเมิน	แก้ไข	
		แก้ไข1	แก้ไข2	CAR
2.2 การจัดการอาหารและน้ำ				
2.2.1 ใช้อาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเหมาะสมสำหรับการเลี้ยงสุกร ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558	MAJOR			
2.2.2 ห้ามใช้สารต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558	MAJOR			
2.2.3(1) การผสมยาลงในอาหารสัตว์ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	MAJOR			
2.2.3(2) แยกพื้นที่เก็บอาหารสัตว์ผสมยาออกจากพื้นที่เก็บอาหารทั่วไปและมีป้ายบ่งชี้	MAJOR			
2.2.4 มีการตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ทางกายภาพเบื้องต้น	MAJOR			
2.2.5 จัดภาชนะและอุปกรณ์ให้อาหารเหมาะสมกับอายุ ขนาด และจำนวนของสุกร และจัดวางในตำแหน่งที่สุกรทุกตัวเข้าถึงอาหารได้	MAJOR			
2.2.6 มีสถานที่เก็บอาหารสัตว์และวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สะอาด ระบายอากาศดี สามารถป้องกันความชื้น เชื้อรา และสัตว์พาหะต่างๆ ได้ โดยแยกออกจากสถานที่เก็บเครื่องมือ อุปกรณ์และสารเคมีเป็นพิษ	MAJOR			
อาหารสัตว์ที่บรรจุในถุงหรือกระสอบไม่ควรวางสัมผัสพื้นโดยตรง				
2.2.7 นำอาหารสัตว์ที่เก็บไว้ก่อนออกใช้ก่อน (first in - first out)	MINOR			
2.2.8 น้ำที่ใช้ในฟาร์มได้รับการป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย หรือมีมาตรการในการปรับปรุงคุณภาพก่อนนำมาใช้	MAJOR			
2.2.9(1) มีน้ำสะอาดให้สุกรกินได้อย่างทั่ว	MAJOR			
2.2.9(2) ควรมีผลตรวจตัวอย่างคุณภาพน้ำด้านจุลินทรีย์อย่างน้อย 1 ครั้ง ในวงรอบอายุการรับรองมาตรฐาน	REC			
อ้างอิงคุณภาพ Standard Plate Count ไม่เกินกว่า 500 CFU, เอ็มพีเอ็น (MPN) น้อยกว่า 2.2 หน่วย				
โคลิฟอร์มมอร์แกนิซึมต่อ 100 ลูกบาศก์เซนติเมตร, อีโคไล (E. coli) ต้องไม่มีเลย				
2.3 การจัดการโรงเรือน อุปกรณ์ และการบำรุงรักษา				
2.3.1 ทำความสะอาดโรงเรือนและอุปกรณ์ให้ถูกสุขลักษณะ และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน	MINOR			
ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุกรและบุคลากร				
2.3.2 นำมูลสัตว์ออกและทำความสะอาด ไม่ให้เกิดการหมักหมมภายในโรงเรือนและบริเวณรอบๆ	MINOR			
2.3.3 ภายหลังจากย้ายสุกรออกจากโรงเรือน ให้ทำความสะอาด ข่า เชื้อคอกและอุปกรณ์ และปิดฟักไว้ก่อนนำสุกรรุ่นใหม่เข้าเลี้ยง ตามระยะเวลาที่กรมปศุสัตว์กำหนด	MAJOR			
2.3.4 มีมาตรการควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะที่เหมาะสม	MAJOR			
3. บุคลากร				
3.1 มีจำนวนบุคลากรเพียงพอ จัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงจำนวนสุกรที่เลี้ยง	MINOR			
3.2 บุคลากรมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน บุคลากรที่ทำหน้าที่เลี้ยงสุกรต้องมีความรู้	MINOR			
โดยได้รับการฝึกอบรมหรือการฝึกอบรมในขณะที่ปฏิบัติงานในการเลี้ยงสุกร				
3.3 มีสัตวแพทย์ที่มีใบรับรองเป็นสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกรจากกรมปศุสัตว์	MAJOR			
3.4 บุคลากรมีสุขลักษณะส่วนบุคคลที่ดี และได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีรวมถึงโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่สำคัญ โดยใช้แบบฟอร์มใบรับรองแพทย์ที่ได้รับรองจากมติคณะกรรมการแพทยสภา	MAJOR			
3.5 มีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนเชื้อก่อโรคเข้าสู่ส่วนการผลิตผ่านทางบุคลากร เช่น การจัดเตรียมห้องอาบน้ำ	MAJOR			
เครื่องแต่งกายและรองเท้าสำหรับผู้ปฏิบัติงาน				
3.6 บุคลากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อซึ่งอาจปนเปื้อนสู่ระบบการผลิต ห้ามเข้าปฏิบัติงานภายในส่วนโรงเรือนเลี้ยงสุกร	MAJOR			
4. สุขภาพสัตว์				
4.1 การป้องกันและควบคุมโรค				
4.1.1 มีมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพในการป้องกันและควบคุมโรคอย่างเหมาะสม ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	MAJOR			
4.1.2 มีมาตรการป้องกันโรคที่อาจมาจากสุกรรุ่นใหม่ที่นำเข้าฟาร์ม	MAJOR			
4.1.3 มีการป้องกันและควบคุมโรคที่มากับยานพาหนะ อุปกรณ์และบุคคลก่อนเข้า-ออกฟาร์มรวมถึงมีการจัดบันทึกการผ่านเข้า-ออกฟาร์มที่สามารถตรวจสอบได้ ดังนี้				
บุคคล				
(1) มีการจัดบันทึกการผ่านเข้า-ออกฟาร์มของบุคคลที่สามารถตรวจสอบได้	MAJOR			
(2) ผู้ที่จะเข้าในส่วนการผลิตต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อก่อโรค อาบน้ำ ข่า เชื้อ เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและรองเท้าสำหรับส่วนการผลิตสุกร	MAJOR			
ยานพาหนะ				
(1) มีบันทึกการเข้า-ออกฟาร์มของยานพาหนะทุกชนิด	MAJOR			
(2) ยานพาหนะที่เข้าฟาร์มสุกร ต้องผ่านการฆ่าเชื้อที่เหมาะสมโดยเฉพาะล้อยานพาหนะ	MAJOR			

หลักเกณฑ์การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร (มกษ.6403-2565)

หัวข้อ	เกณฑ์การพิจารณา	ผลการตรวจ			หมายเลข CAR
		ประเมิน	แก้ไข1	แก้ไข2	
อุปกรณ์					
มีวิธีเข้าใช้อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรม ก่อนนำอุปกรณ์เข้าเขตพื้นที่เลี้ยงสุกร	MAJOR				
4.1.4 มีโปรแกรมการสร้างภูมิคุ้มกันโรค รวมถึงการกำจัดพยาธิภายในและภายนอก ภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	MAJOR				
4.1.5 กรณีที่เกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาดต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 และคำแนะนำของกรมปศุสัตว์	MAJOR				
4.2 การบำบัดโรคสัตว์					
4.2.1 การบำบัดโรคสัตว์ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกรโดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510	MAJOR				
4.2.2 การใช้เข็มฉีดยาสุกร ต้องมีวิธีปฏิบัติงานในการป้องกันไม่ให้เข็มฉีดยาหักค้างในตัวสัตว์ และมีมาตรการแก้ไขในกรณีที่เกิดปัญหา	MAJOR				
5. สวัสดิภาพสัตว์					
5.1 เลี้ยงหรือดูแลให้สุกรมีความเป็นอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม มีสุขอนามัยที่ดี มีที่อยู่ อาหารและน้ำอย่างเพียงพอ โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557	MAJOR				
5.2 กรณีที่สุกรป่วย บาดเจ็บ หรือพิการ ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายได้ ให้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมไม่ให้เกิดความทุกข์ทรมาน โดยการพิจารณาทำการุณยฆาตให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกรหรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	MAJOR				
6. สิ่งแวดล้อม					
6.1 จัดเก็บขยะมูลฝอยในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด นำไปกำจัดอย่างเหมาะสมและถูกสุขลักษณะ	MINOR				
6.2 มีวิธีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อและขยะอันตราย แยกจากขยะทั่วไป	MAJOR				
6.3 กำจัดและทำลายซากสุกรด้วยวิธีที่เหมาะสม โดยอยู่ในคลุยพินิจของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	MAJOR				
หากใช้การฝัง ต้องอยู่ในบริเวณน้ำท่วมไม่ถึงและห่างจากแหล่งน้ำ โดยฝังได้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร					
กลบหลุมและคลุมดินให้แน่นเหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 เซนติเมตร โรยปูนขาวหรือราดด้วยยาฆ่าเชื้อ					
6.4(1) มีระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพของน้ำทิ้ง โดยน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกรต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยการกำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร	MAJOR				
6.4(2) กรณีฟาร์มสุกรประเภท ก. (มีหน่วย นปส เกิน 600 หน่วยปศุสัตว์หรือมีจำนวนสุกรขุนมากกว่า 5,000 ตัว)	MINOR				
ระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งให้ออกแบบและรับรองแบบโดยวิศวกรวิชาชีพพร้อมมีหลักฐานแบบ					
6.5 มีการจัดการมูลสุกรและการป้องกันกลิ่นรบกวน เช่น ทำปุ๋ยหรือผลิตก๊าซชีวภาพ	MAJOR				
7. การบันทึกข้อมูล					
7.1 มีการบันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการฟาร์ม ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพสุกร และการควบคุมโรค การจัดการด้านการผลิต รวมถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้					
1) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวสุกร เช่น หมายเลข อายุ เพศ พันธุ์ ประวัติการผสมพันธุ์ การคลอด การได้รับวัคซีน และการรักษาพยาบาล	MAJOR				
2) การจัดการอาหารและน้ำ เช่น แหล่งที่มาของอาหารและน้ำ การให้อาหารและน้ำ	MINOR				
3) การรับสุกรที่แสดงแหล่งที่มา	MAJOR				
4) การจำหน่ายและกระจายสุกร	MAJOR				
5) การเข้า-ออกของบุคคลและยานพาหนะ	MAJOR				
6) การใช้สารเคมี ยาฆ่าเชื้อ หรือวัตถุอันตราย	MAJOR				
7) การใช้วัคซีนและยาสัตว์ เช่น ไบสังยาสัตว์ ไบมอบหมายการใช้ยาสัตว์	MAJOR				
8) ข้อมูลบุคลากร เช่น ประวัติบุคลากร ประวัติการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ หน้าที่ความรับผิดชอบ	MINOR				
-ผลการตรวจสุขภาพประจำปี	MAJOR				
9) บันทึกที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดน้ำเสีย เช่น หากระบายน้ำสู่ภายนอกต้องมีผลการตรวจคุณภาพน้ำทิ้ง	MAJOR				
7.2 ให้เก็บรักษาบันทึกข้อมูลเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี	MINOR				

หมายเหตุ:

ข้อบกพร่องรุนแรง (Major Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การตรวจประเมินและส่งผลร้ายแรงต่อระบบการผลิต

ข้อบกพร่องไม่รุนแรง (Minor Nonconformity) หมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การตรวจประเมิน แต่ไม่ส่งผลร้ายแรงต่อการผลิต

ข้อสังเกต (Recommendation) หมายถึง สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยไว้หรือละเลยอาจนำไปสู่ข้อบกพร่องได้